

РЕШЕНИЕ

№ 9042

гр. София, 09.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 62 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА

при участието на секретаря МАРИАНА ИВ. СОКОЛОВА
като разгледа докладваното от ЕВЕЛИНА ОГН. МАРИНОВА Гражданско дело № 20221110101957 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на КР. Г. КР. срещу, с която е предявен иск с правно основание чл.200 КТ.

С исковата молба ищецът твърди, че на 20.02.2021 г. е претърпял трудова злополука, както следва: на 20.02.2021 г. около 14:30 часа, в цех на ответното дружество „Преси“, преса „Нула“ аварира и пресьор-монтъорът извиква монтъора К.К., който установява, че подвижният бункер е ударен. Преди да започнат действия по отстраняване на аварията, пресата е спряна и предпазната ръчка е вдигната. Монтъорът К.Г. се качва, разхлабва ремъка на подвижния бункер и се опитва да го избути към задните ограничители, но не успява и го избути до предните ограничители, но така опира в решетъчното ограждение. Пресьор-монтъорът отива до таблото на машината и я пуска. В този момент К.К. е стъпил върху плота на пресата, по който се движи количката, при което количката тръгва назад към бункера на пресата. Ищецът успява да стъпи върху предпазната мрежа на количката с десния си крак, но левият остава между количката и пресата, при което получава множество счупвания. След като извиква от болка, пресьорът спира пресата, а ищецът е откаран в „МБАЛ-Шумен“ АД. Твърди, че инцидентът е признат за трудова злополука с разпореждане № 30371/13.04.2021 г. на НОИ, ТП – София. Твърди, че в причина връзка с трудовата злополука е претърпял неимуществени вреди – болки и страдания и имуществени вреди – разходи за лечение. Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от 100 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, и сумата от 1 014, 02 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди от трудова злополука. Претендира законна лихва от датата на инцидента – 20.02.2021 г. до изплащане на сумата. Претендира разноски.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, с който оспорва исковете. Позицията се на груба небрежност от страна на работника, изразяваща се в това, че ищецът не е изключил главния прекъсвач, преди да започне работа по пресата, с което е нарушил правилата за експлоатацията ѝ съгласно

Инструкция за безопасната ѝ експлоатация и Ръководство с инструкции за експлоатацията ѝ, както и че е позволил негов колега да задейства пресата, докато се намира върху съоръжението в противоречие с нормативните изисквания за безопасност. Оспорва настъпването на неимуществени вреди в причинна връзка с инцидента. Оспорва претенцията за обезщетение за неимуществени вреди по размер. Твърди, че ищецът е получил обезщетение по общественото осигуряване, както и застрахователно обезщетение по застраховка „Трудова злополука“, сключена с, с които следва да бъде намален размерът на обезщетението, в случай че съдът приеме, че такова се дължи. Моли съда да отхвърли предявените искове. Претендира разноски.

Съдът, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл.235, ал.2 ГПК, намира за установено следното:

Не е спорно между страните, а се установява и от представения по делото трудов договор № 36 от 15.11.2010 г., че между и КР. Г. КР. е възникнало трудово правоотношение, по силата на което последният е заемал длъжността „машинен монтьор – механици и монтьори на промишлени и селскостопански машини и оборудване – монтьор, ремонт на машини и оборудване“, код по НКПД: с място на работа, гр. Шумен, със задължения, утвърдени от работодателя в длъжностна характеристика, представена по делото.

По делото е представен протокол за разследване на трудова злополука от 26.02.2021 г., в който е посочено, че КР. Г. КР. се е опитвал да отстрани авария с участието и помощта на пресъор-монтьора; че КР. Г. КР. се е качил върху подвижния бункер, който задвижва пресата с преспрах, за да обслужи и отремонтира; че към този момент пресата е била изключена; че по време на ремонта поради некоординиране на действията между двамата е включил пресата, без да е проверил и видял, че пострадалият все още я обслужва. Като отклонения от нормалните действия е посочено, че е пресъор-монтьор и във функционалните му задължения не влиза извършването на ремонти, но въпреки това той пуска пресата, без да е проверил и да се е уверил, че аварията е отстранена и машинният монтьор е на безопасно разстояние.

На 10.03.2021 г. е подадена декларация за трудова злополука от ответника, в която е посочено, че злополуката е станала на 20.02.2021 г. между 14:30 и 15:00 часа; че към момента на инцидента КР. Г. КР. е извършвал ремонт на аварирала преса и с него е бил и пресъор-монтьорът; че по данни на пострадалия той се е опитвал да отстрани авария с участието и помощта на пресъор-монтьора, като КР. Г. КР. се е качил на подвижния бункер, който задвижва пресата с преспрах, за да обслужи и отремонтира; че към този момент пресата е била изключена; че по време на ремонта поради некоординиране на действията е включил пресата, без да е проверил и видял, че пострадалият все още я обслужва.

С разпореждане № 30371/ 13.04.2021 г., издадено на основание чл. 60, ал. 1 КСО от ТП на НОИ-гр. София, по отношение на което страните не спорят, че е влязло в сила, злополуката е призната за трудова.

Установява се от представените медицински документи и заключението на СМЕ, че ищецът е ползвал болничен за временна неработоспособност, както следва: 43 дни от 20.02.2021 г. с болничен лист № E20202867316; 30 дни от 04.04.2021 г. с болничен лист № E20210146200; 30 дни от 04.05.2021 г. с болничен лист № E20210981535; 30 дни от 03.06.2021 г. с болничен лист № E20210981696.

Представено е решение на ТЕЛК № 0569/20.08.2021 г., видно от което лицето е било временно неработоспособно до 18.08.2021 г. вкл., като с посоченото решение му се признават 2 месеца временна неработоспособност, като лицето е ползвало и 30 дни болничен за временна неработоспособност от 17.11.2021 г. с болничен лист № E20211802599 и следователно – до 16.11.2021 г.

От представените по делото медицински документи и заключението на СМЕ, изготвено от вещото лице д-р М.М. въз основа на тях и на извършен личен преглед, се установява, че КР. Г. КР. е получил по време на трудовата злополука следните увреждания: **размачкване /конквасация/ на меките тъкани около лявата глезенна става; разместено счупване на вътрешния глезен вляво; развитие на оток и появата на мехури; парестезии прояви в зоната на н.суралис вляво и латентна перонеална и тибиялна слабост**, в причинна връзка с травмата по време на работа с притискане и завъртане на глезенната става. Счупването на вътрешния глезен настъпва след пронационно-абдукционна травма, по време на която талусът (скочната кост) се завърта по надлъжната си ос и предизвиква счупването на вътрешния глезен с разтягане и разкъсване на делтовидния лигамент от проксималната му част. В резултат на притискането на меките тъкани и разкъсването им бързо се развива оток и се появяват мехури, пълни със серозна и хеморагична течност. Счупването на вътрешния глезен е довело да нарушена функция на левия долен крайни за период по-дълъг от 30 дни.

На пострадалия е оказана спешна медицинска помощ. Под обща анестезия е проведено оперативно лечение – открито наместване на счупването и фиксация с 2 бр. канюлирани винтове с дебелина 3,5 мм и дължина 70 мм и 65 мм, като пострадалият е изписан на 04.03.2021 г. с препоръка за консултативни прегледи по график, сваляне на конците в срок и прием на антукоагулант. С амбулаторен лист № 023696/17.06.2021 г. е констатирана травма на тибиялния нерв на ниво подбедрица.

В проведеното на 16.06.2022 г. открито съдебно заседание вещото лице е пояснило по реда на чл.200, ал.2 ГПК, че първоначално, поради притискането на меките тъкани и развитието на оток с оформяне на булозни зони, т.е. поява на мехури по кожата от отока на тъканите, операцията не е направена веднага след приемането му в болница на 20.02.2021 г., а се е изчакало намаляване на отока и е опериран на 02.03.2021 г., което според вещото лице е обичайна практика при пациенти, които имат бързо развиващ се оток в тази зона - изчаква се да намалее отокът. През този период пациентът е имал силни болки – 8-10 дни заради постоянното нарастване на отока, а след операцията силните болки са около три, пет, седем дни, като се касае за силни болки, свързани с проникването през меките тъкани, разреза, нараняването на подкожни нервни клончета, които попадат в зоната на разреза. След това болковото усещане е свързано с ограничените движения, слабостта на мускулите, невъзможността да се движи и ставата в пълен обем. През периода на цялото възстановяване човек има болки, но най-интензивните болки са били от две седмици до двадесет дни.

Според вещото лице категорично първите дни до операцията и първите дни след операцията се е налагало лицето да е на легло с вдигнат крайник за намаляване на отока. След операцията той е можел да движи глезена, което подобрява отока на течността около меките тъкани и постепенно отокът намалява, но продължителното време в изправено състояние отново води до нарастване на отока и се получават циклични нараствания. Острият период 15 дни е бил предимно на легло до 20-тия ден и след това е можел да движи пръстите и глезена, което е предполагало смесен режим –

леглови плюс придвижване за около месец и половина до два.

Вещото лице е констатирало, че в конкретния случай временната неработоспособност на ищеца на база медицинските документи е продължила **10 месеца**, от които 6 месеца първоначално са давани от ЛКК и след това има две решения на ТЕЛК, които дават по 2 месеца, както и че обичайният възстановителен период за такъв вид травма е около 5-6 месеца, но в случая той е удължен, защото е налице появата на неврологична симптоматика, описана в т.8 на медицинската документация по СМЕ в амбулаторен лист с № 001834/21.06.2021 г., налице е неврологично засягане на тъканите и всичко това – все в причинна връзка с получената увреда.

Според заключението на СМЕ счупването е било наместено и фиксирано добре, зарастването е настъпило в нормални срокове, оперативните рани са зараснали без усложнения и функцията на глезенната става се възстановява добре. При направените по време на извършения преглед рентгенографии се установява намаление на височината на ставната цепка и остеофитни разраствания около върха на вътрешния глезен, които са белези за развитие на начален дегенеративен артрит на лявата глезенна става.

Установено е леко нарушение в походката, свързано с констатирания дефицит във функцията на глезенната става от 10 градуса в дорзалната флексия и 5 градуса в плантарната, т.е. общо тази става, сравнена със здравата, има 15 градуса по-малък обем на движение и това променя походката. Дори при клякане двата глезена не могат максимално да се придвижат нагоре към подбедрицата. Това може да се възстанови, но е необходима сериозна рехабилитация. Това ограничение на движенията не прави ищеца абсолютно неработоспособен. Той може с тези ограничени движения да работи, но е по-добре да ходи периодично на балнеолечение, физиолечение, за да може тези движения максимално да се възстановят до нормата.

По отношение на дегенеративния артрит вещото лице е заявило, че се касае за последица от вътреставните фрактури, които засягат хрущялната зона на ставата; че вътрешният глезен е част от ставното лице на глезенната става, който от страна на ставата е покрит с един хиелинен много гладък хрущял; че когато се получи фрактура, хрущялът се възстановява, но не в старата му хиенинна форма, а във влакнесто-хрущялна форма, т.е. новият хрущял има малко повече съединителна тъкан, която е в основата на развитие на този дегенеративен артрит в ставата, т.е. получават се първоначално болки при претоварване, постепенно се получават и рентгенографски промени, каквито в случая са били установено при направените снимки; че обикновено това състояние протича с тласъци на болка и със светли периоди; че дегенеративният артрит е в причинна връзка с получената увреда, като няма медицински данни за наличието на такъв преди увредата, като в случая са били констатирани рентгенологично белезите, които характеризират неговото начало.

Прогнозата е за липса на невъзстановими последици, които да не могат да бъдат преодоляни с рехабилитация с уточнението, че развитието на дегенеративния артрит тепърва ще се проследява, като във всички случаи рехабилитацията, минералната вода и балнеолечението ще бъдат плюс в преодоляването на леката контрактура. Периодично при голямо натоварване е възможна появата на болки, налагащи прием на медикаменти отново в зависимост от интензивността на развитие на артрит.

От заключението на СПЕ, изготвена от вещото лице Д.З.-....., се установява, че по време на инцидента ищецът е понесъл остър емоционален стрес, а впоследствие в отговор на събитието е развил продължително тревожно-депресивно състояние /най-

интензивно първите 6-7 месеца/ с елементи на посттравматичен стрес в причинна връзка с инцидента, изразяващо се в: емоционална лабилност, потиснатост, безпокойство, несигурност, напрежение, тревожност /висок индекс – 11 от 12 степени/, загуба на увереност, усещане за непълноценност, отдръпване от контакти, съсредоточаване върху собствените проблеми, ограничаване на общата житейска активност. В продължение на около 10 месеца са били налице разстройство на съня с нощни кошмари и внезапно оживяване на спомена за инцидента. Констатира се, че последиците не са отзвучали напълно към момента на изследването. В резултат е налице затруднение в адаптацията в личен, професионален и по-широк социален план.

От заключението на ССЕ, изготвена от вещото лице А.Г.-....., се установява, че от ТП на НОИ-Шумен на ищеца е изплатена сумата от 10 733, 65 лв. обезщетение за временна нетрудоспособност в резултат на злополуката за периода 20.02.2021 г. – 16.12.2021 г., както и че във връзка с инцидента не е била завеждана претенция пред и на ищеца не е било изплащано застрахователно обезщетение.

Във връзка с възражението на ответника за груба небрежност по делото е изслушана СТЕ, изготвена от вещото лице инж. В.Л., от която се установява, че главният прекъсвач е с предназначение да изключи достъпа на електрическо напрежение на процесната машина и при изключването му тя не може да бъде задействана от друго място, както и че таблото за управление на машината в момента на изключване на главния прекъсвач е без електрическо напрежение и не може да я включи в нормален режим на работа.

Вещото лице е пояснило по реда на чл.200, ал.2 ГПК, че главният прекъсвач се намира в кабина, т.е. в голямо табло, което се намира на стената - на граничната стена на цеха, от външната страна; че таблото, в което се намира главният прекъсвач, се заключва, и за да бъде отворено, е необходимо да се отключи; че таблото за управление на машината е до самата машина, до една строителна колона – голяма по размери. Главният прекъсвач се намира в електрическата кабина, която в Инструкцията за работа с машината, респективно от описанието на нейните характеристики на изображението, находящо се на лист 127 от делото, съдържащо общ изглед на пресата, на фиг. 2.1.1, е обозначено под № 31. Таблото за управление на машината отговаря на посочената под № 34 от общия изглед на пресата – командна клавиатура. За да се стигне до главния прекъсвач, се излиза от врата и той е веднага вляво челно към тази стена. Отвън на граничната стена, от външната ѝ страна е главният прекъсвач. Вещото лице е пояснило, че когато се отиде при главния прекъсвач, няма видимост към таблото за управление, но има видимост към машината, ако се направи крачка назад. Стои се на отворстиетията на вратата и се вижда машината, а веднага от страната на ръката, на около една ръка разстояние, е таблото. Когато се застане срещу таблото за управление на машината, има видимост към една от страните на машината. Останалите три страни не са видими. Вещото лице е посочило, че данните по делото са за настъпване на злополуката точно в тази зона, която не е видима, както и че таблото за управление на самата машина е фиксирано и не може да се мести.

Пред СРС е разпитана свидетелката К.а, която заявява, че е съпруга на ищеца, с когото живеят съвместно; че е разбрала за инцидента от телефонно обаждане на сина ѝ; че когато е отишла на място в болницата, състоянието на мъжа ѝ е било тежко – целият е бил в кръв, плачел е и от него е разбрала, че е пострадал при инцидент на работа; че е бил в болницата 14 дни, през първите 7 от които не е било възможно да го оперират заради образувалия се оток, който е трябвало да спадне; че след това са го оперирали, закупили са имплант и на 14-тия ден са го изписали от болницата, а след

това 3 месеца е бил на легло; че не е можел да се грижи за себе си, да става, да се обслужва сам; че след третия месец са купили патерици, с които е започнал да се опитва да се изправя и придвижва и които е носил 6 месеца, като в момента се движи без патерици, но куца. Депозира показания, че първите 3 месеца се е оплаквал от силни болки, приемал е болкоуспокояващи, след което болките са започнали да намаляват; че към момента ходи на работа, но когато се върне, кракът му отново се надува и отново се появява болка; че понякога се стряска на сън и казва, че сънува как машината му чупи крака; че след инцидента е станал по-затворен; че е бил в болничен 10 месеца, след което е ползвал платен годишен отпуск от края на месец декември и на 7-ми март вече е бил на работа, но нито физически, нито емоционално се е възстановил.

Пред СРС е разпитана свидетелката, която заявява, че е дъщеря на ищеца, с когото към момента на инцидента не живеят в едно домакинство, но контактуват постоянно; че в деня на инцидента не е била в града и е разбрала за него от майка си по телефона, а с баща си се е чула в деня след инцидента и по телефона той е плачел и е звучал много зле, а го е видяла два дни след инцидента в болницата в гр. Шумен, където е бил в лошо състояние; че първоначално заради лошото счупване и получените оток и мехури операцията не е бил възможна, но такава впоследствие е била извършена и на 14-тия ден той е бил изписан, като свидетелката го е прибрала от болницата; че го посещава преди или след работа, тъй като работи на смени; че към момента не се е възстановил – продължава да накуцва, кракът продължава да се надува, като е налице и засягане на нерв, пречатващо възстановяването; че след изписването 3 месеца е бил на легло, през което време майка ѝ се е грижела за обслужването му, след което за около 6 месеца се е придвижвал с патерици, които към момента не ползва, но куца; че преди инцидента е бил жизнерадостен човек, а след него е станал по-затворен и въпреки че избягва темата за травмата, когато стане въпрос за нея, се разтреперва. Депозира показания, че баща ѝ не е търсил допълнителна психологическа помощ, тъй като не са имали такава финансова възможност и че не знае дали е провеждал рехабилитация, но е следял редовно състоянието си при ортопед, в т.ч. свидетелката го е завела на частен преглед в гр. Варна.

Пред СРС е разпитан и свидетелят който заявява, че работи като технически директор в ответното дружество и знае за претърпения с ищеца инцидент при отстраняване на авария на част от хидравлична преса, който му е бил докладван в качеството ми на технически директор; че е разбрал, че част от пресата е затиснала крака му, но в деня на самия инцидент не го е виждал; че като технически директор е запознат с устройството и функциите на хидравличната преса. Заявява, че главният прекъсвач на пресата е монтиран на хранващото табло на пресата. Това табло по инструкция трябва да бъде на шест метра от пресата. В конкретния случай се намира на не повече от 2,50 метра, като между него и пресата има стена и таблото е от външната страна на стената, която е изградена, за да държи завет на пресата и работещите служители. Освен този главен прекъсвач има пулт за управление на машината – пулт, който е на конзола, която може да обикаля пресата от всички страни и може да се мести на 180 градуса в зависимост от това как е удобно за оператора и в зависимост от операцията. Заявява, че при спряно ел.табло и изключен прекъсвач машината не може да се задейства от пулта към нея и че във всички инструкции за безопасност на машината, както тази, която я дава производителят, така и вътрешна, която имат, е описано, че при ремонт на машината първо се изключва хидравличната помпа от таблото за управление, има едно рамо, което се повдига ръчно. То служи да не позволи на подвижната част на пресата да слиза надолу, застопорява я. Накрая се

изключва главният прекъсвач. Когато е приключен ремонтът, редът за включване на пресата е обратен – първо се включва от главния прекъсвач, после от пулта за управление се включва помпата и след това се пуска рамото. След като се пусне рамото, има още поне пет-шест проверки, които трябва да се направят, за да тръгне изобщо машината – калиброване на долни палансони, калиброване на траверса, калиброване на количка. Ако главният прекъсвач е изключен, нищо друго няма да тръгне от машината. Тя изобщо не е захранена. Ако е спряно таблото, нищо не може да тръгне. Депозира показания, че главният механик инструктира техниците на всеки три месеца, като се набляга на най-важните неща – как се спира машината и едва тогава трябва да започне ремонтът. Депозира показания, че към момента е на работа и е помолил да е на редовна смяна, да не работи през нощта, като не е споделял със свидетеля какво е физическото му състояние, нито да се чувства зле към момента; че не може да каже поведението му да се е променило по някакъв начин след инцидента и не е забелязал откакто е на работа да използва помощни средства, нито е обърнал внимание дали куца след инцидента; че го е чувал по телефона, докато не е бил на работа, при което не му е споделял нищо конкретно за състоянието си, а на живо го е видял, след като се е върнал на работа. Заявява, че машината е на около от пет, шест години, като инструкциите за работа с посочената марка и модел машина са стандартни, както и че имат служител, който изпълнява длъжността „началник преси“, но това не е

По делото е представено ръководство с инструкции 014AZ042B за хидравлична преса РН 3590, в което се съдържат описание на машината (т.2.1) и на нейната структура (2.1.1), в т.ч. схема на общия ѝ изглед (фигура 2.1.1 – л.127 от делото).

Представена е инструкция за безопасна експлоатация на преси SACMI РН 3590 и SACMI РН 2090, от която е видно, че изключването на пресата става в следната последователност: 1. Натискане на бутон „стоп“; 2. Изваждане на ръчен режим на останалите по гнездата плочки; 3. Вдигане на предпазната греда; 4. Изключване на главната помпа; 5. Изключване на главния прекъсвач, а включването – като се включват последователно: 1. филтриращата помпа; главната помпа; нагревателите на матрицата и поансоните.

Представена е инструктажна книга за тримесечията, както следва: 01.07.2019 г. – 01.10.2019 г., 01.10.2019 г. – 02.01.2020 г.; 02.01.2020 г. – 01.04.2020 г.; 02.04.2020 г. – 01.07.2020 г.; 01.07.2020 г. – 01.10.2020 г.; 01.10.2020 г. – 31.12.2020 г.; 04.01.2021 г. – 01.04.2021 г., съдържаща поименно посочване на служителите, удостоверили с подписите си провеждане на инструктажите, в т.ч. ищеца КР. Г. КР..

За установяване на твърдените имуществени вреди са представени разходни документи, както следва: фактура № 0000132433/04.03.2021 г. за сумата от **58** лв. потребителска такса заедно с фискален бон от 04.03.2021 г. (л.29); фактура № 4000002453/22.02.2021 г. за сумата от **600** лв. за канюлиран спонгиозен самонарязващ винт, заедно с фискален бон от същата дата (л.30); фискален бон от 05.03.2021 г. за сумата от **113, 71** лв. за „Ксарелто“ и „Натаспин“, изписани с рецепта от 04.03.2021 г. (л.203); фискален бон от 21.02.2021 г. за сумата от **23, 68** лв. за „Ендотелон“ и „Сераза“, изписани с рецепта (л.204); фискален бон от 04.03.2021 г. за сумата от **58, 95** лв. за „Ксарелто“ и „Пулсет“, изписан с рецепта от 04.03.2021 г. (л.205); фискален бон от 26.02.2021 г. за сумата от **31, 68** лв. за спрей „Алфасилвър“, изписан с рецепта от 26.02.2021 г. (л.206); фискален бон от 08.04.2021 г. за сумата от **35** лв., изд. от МБАЛ Шумен ЕООД (л.213) и фискален бон от 03.06.2021 г. за сумата от **35** лв., изд. от МБАЛ Шумен ЕООД (л.214), т.е. общо на стойност **956, 02** лв.

При така установеното съдът намира от правна страна следното:

Съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 200 КТ - за заплащане на обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени и имуществени вреди, свързани с настъпила на 20.02.2021 г. трудова злополука, както и лихва за забава от датата на трудовата злополука.

Съгласно нормата на чл.200, ал.1 КТ за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им.

Понятието трудова злополука е легално дефинирано в чл. 55 КСО. Съгласно първата алинея на тази норма трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило неработоспособност или смърт. В чл. 57 КСО и сл., както и в издадената на основание чл. 57, ал. 3 КСО Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудови злополуки, е регламентиран редът за деклариране и разследване на трудовите злополуки. Съгласно нормата на чл. 60 КСО длъжностното лице, определено от Ръководителя на ТП на НОИ, въз основа на документите в досието, в 14-дневен срок от декларирането издава разпореждане за приемане или неприемане на злополуката за трудова.

Липсва спор между страните, а и от ангажираните по делото доказателства се установи, че в случая е постановено влязло в сила разпореждане № 30371/13.04.2021 г., с което декларираната от ответника злополука, настъпила на 20.02.2021 г., е приета за трудова по смисъла на чл.55, ал.1 КСО. Наред с това към момента на настъпването ѝ страните са били обвързани от трудов договор. От съвкупната преценка на ангажираните по делото медицински документи, заключението на СМЕ и показанията на свидетелите К.а и Желева се установява по безспорен начин, че увреждането на ищеца е настъпило в причинна връзка със злополуката.

Съгласно установената съдебна практика, имуществената отговорност на работодателя по чл. 200 КТ за обезщетяване на работника за вреди от трудова злополука има обективен характер, поради което не е необходимо наличието на вина. Ето защо, съдът счита, че са налице предпоставките на чл. 200 КТ и следва да се ангажира отговорността на работодателя за причинените на служителя вреди от трудовата злополука.

По силата на разпоредбата на чл.52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, която с оглед на факта, че не е абстрактно понятие, се определя за всеки случай по отделно въз основа на всички относими към него обективно съществуващи обстоятелства /т.11 от ППВС № 4/23.12.1968 г./.

При определяне размера на дължимото обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди съдът взе предвид момента на настъпване на инцидента - през м.02.2021 г.; социално-икономическото развитие на страната към този период, определящо общественото възприемане на критерия за справедливост на този етап от развитието ѝ; възрастта на пострадалия към същия момент – 54 години и 4 месеца; броя, вида и тежестта на получените увреждания - размачкване /конквасация/ на меките тъкани около лявата глезенна става и разместено счупване на вътрешния глезен вляво, причинили развитие на оток, появата на мехури и парестезни прояви в зоната на

н.суралис вляво и латентна перонеална и тибиялна слабост; вида на проведеното лечение, в т.ч. оперативно такова, свързано с открито наместване на счупването и фиксация; обстоятелството, че с оглед получените оток и мехури с течност пострадалият е изпитал допълнително неудобство от невъзможността операцията да бъде проведена непосредствено след приемането му в болница и необходимостта да се изчака спадане на отока; продължителността, характера и интензивността на търпените болки и страдания по време на оздравителния процес – с най-висока интензивност непосредствено след увреждането и до операцията предвид нарастването на отока и след операцията 3-7 дни във връзка с проникването през меките тъкани, разреза, нараняването на подкожни нервни клончета, които попадат в зоната на разреза; обстоятелството, че първите дни до операцията и първите дни след нея се е налагало лицето да е на легло с вдигнат крайник, т.е. острият период 15 дни е бил на легло до 20-тия ден и след това е можел да си движи пръстите и глезена, което е предполагало смесен режим – леглови плюс придвижване за около месец и половина до два, като съдът не кредитира показанията на двете свидетелки в частта им, според която 3 месеца пострадалият е бил на легло, доколкото според заключението на СМЕ възможност за смесен режим е съществувала в по-ранен момент от около 20-тия ден на травмата до два месеца; обстоятелството, че се е налагало използването на помощни средства за придвижване – патерици; възникналата по време на възстановителния период необходимост от чужда помощ в обслужването; продължителността на възстановителния период – 10 месеца, който в случая надвишава обичайния такъв от около 5-6 месеца с оглед проявата на неврологична симптоматика в причинна връзка с получената увреда; обстоятелството, че към момента е налице зарастване на счупването, но се констатира от СМЕ леко нарушение в походката, свързано с леко накуцване, както и дефицит във функцията на глезенната става от 10 градуса в дорзална флексия и 5 градуса в плантарна или общо 15 градуса по-малък обем на движение от нормалното и това се отразява на походката; обстоятелството, че описаните физиологични последици са възстановими с рехабилитация; същевременно – констатираните от СМЕ начални прояви на дегенеративен артрит, данни за каквито не е имало до момента, и по отношение на които вещото лице е посочило, че са в причинна връзка с процесното увреждане и в частност с нарушаването на хрущялния слой на вътрешната страна на ставата; негативното отражение на инцидента върху психиката на пострадалия – развитото се тревожно-депресивно състояние с елементи на посттравматичен стрес, в т.ч. смущения в съня и кошмари, свързани с инцидента, в какъвто смисъл е заключението на СПЕ, което се потвърждава от показанията на свидетелите К.а и Желева; преживените от ищеца шок и негативни изживявания, свързани с начина на настъпване на уврежданията, както и установения в разпоредбата на чл.52 ЗЗД принцип на справедливостта, съобразно които съдът приема, че за претърпените от ищеца неимуществените вреди следва да се определи обезщетение в размер на сумата от 30 000 лв.

Установи се по делото, че ищецът е понесъл имуществени вреди, изразяващи се в разходи за лечение, в общ размер на сумата от 956, 02 лв., които се намират в причинна връзка със злополуката.

Работодателят носи риска от травматично увреждане на работника дори и при липса на причинна връзка между условията на труда и злополуката – съгласно чл. 200, ал. 2 КТ работодателят отговаря имуществено и когато злополуката е причинена от непреодолима сила, както и когато е настъпила по време на почивка на работника. Затова работодателят не може да бъде изцяло освободен от задължението за обезвреда,

освен когато пострадалият е причинил умишлено увреждането – чл. 201, ал. 1 КТ. В случаите, когато пострадалият е допринесъл за увреждането, допускайки груба небрежност (чл. 201, ал. 2 КТ), размерът на обезщетението може да бъде само намален, дори и при положена от работодателя дължима грижа за осигуряване на безопасна работа. Това е така, тъй като отговорността на работодателя по чл. 200 КТ е гаранционно-обезпечителна и има обективен характер, т.е. тя е отговорност за обезщетение, за обезвреда, и не представлява санкция за неправомерно поведение на работодателя /в посочения смисъл – решение № 129 от 19.11.2020 г. по гр. д. № 516/2020 г. на ВКС, III ГО; решение № 290 от 18.11.2015 г. по гр. д. № 15/2015 г. на ВКС, IV ГО; решение № 189 от 17.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1446/2019 г., IV ГО, постановени по реда на чл.290 ГПК/.

От страна на ответника не се твърди и установява пострадалият да е причинил умишлено увреждането. При трудовата злополука обезщетението може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за увреждането си, като е допуснал груба небрежност, каквото възражение се поддържа от страна на ответника.

Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел - поведението на определена категория лица /добрия стопанин/ с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. Грубата небрежност не се отличава по форма /според субективното отношение към увреждането/, а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел - грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. При трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Това съпричиняване обаче не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност - липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност. Съпричиняването при допусната груба небрежност има своите степени, които в съответствие с обективното съотношение на допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства са критериите за намаляване на обезщетението /решение № 291 от 11.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 951/2011 г., IV ГО/.

Установеният по делото механизъм на настъпване на инцидента мотивира съда да приеме, че от страна на ответника не се установи при условията на пълно и главно доказване да е осъществена груба небрежност от страна на пострадалия. Не се установява от страна на пострадалия да са извършени нарушения във връзка с предприетото отстраняване на повреда на хидравличната преса. Действията по отстраняване на повредата са предприето в изключено състояние на машината, а последващото ѝ включване безспорно не е предприето от пострадалия, който в този момент е бил стъпил върху плота на пресата, като се твърди това да е сторено от пресъор-монтажа Доводите на ответника във връзка с евентуално неспазване на поредността от действията, които е следвало да бъдат извършени преди да се включи машината, не са от естество да обусловят извод, че самият пострадал е проявил груба небрежност.

Съгласно чл.200, ал.3 КТ работодателят дължи обезщетение за разликата между причинената вреда - неимуществена и имуществена, включително пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване.

В случая от заключението на ССЕ се установи, че от ТП на НОИ-Шумен на

ищеца е изплатена сумата от 10 733, 65 лв. обезщетение за временна нетрудоспособност в резултат на злополуката за периода 20.02.2021 г. – 16.12.2021 г., както и че във връзка с инцидента не е била завеждана претенция пред и на ищеца не е изплащано застрахователно обезщетение.

Хипотезата, която предвижда приспадане на обезщетението от общественото осигуряване, е конкретизация на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване. Един от случаите на неоснователно обогатяване е, когато се плаща два пъти за едно и също нещо, респ. два пъти се задоволява един и същи интерес. Когато обезщетението от общественото осигуряване компенсира загубата на трудовото възнаграждение, то следва да се приспадне от присъденото обезщетение за пропуснати ползи, причинени от трудовата злополука и изразяващи се в неполучено трудово възнаграждение. Само в този случай неприспадането на сумата би довело до двойно плащане и съответно до неоснователно обогатяване. Обезщетението за неимуществени вреди компенсира причинените болки и страдания чрез предоставяне на други блага. Това обезщетение, съответно неимуществените вреди, няма връзка с обезщетението по общественото осигуряване, което компенсира загубата на трудовото възнаграждение, представляваща имуществена вреда от вида на пропуснатата полза. Получаването на двете обезщетения - за неимуществени вреди по чл. 200 КТ и обезщетението от общественото осигуряване, компенсиращо загубата на трудовото възнаграждение, не е двойно плащане и не води до неоснователно обогатяване, а напротив - до пълно и справедливо обезщетение на причинените видове вреди /в посочения смисъл – решение № 54 от 23.04.2019 г. по гр. д. № 3649/2018 г.на ВКС, III ГО/.

По изложените съображения изплатеното обезщетение от общественото осигуряване в размер на 10 733, 65 лв. в случая следва да се приспадне от обезщетението за имуществени вреди, което е в по-нисък размер, с оглед на което претенцията за обезщетение за имуществени вреди следва да се отхвърли изцяло.

По разноските:

С оглед изхода на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищеца, на основание чл.38, ал.2 ЗА, сумата от 1 054, 39 лв. адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна защита.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на СРС, на основание чл.78, ал.6 ГПК, сумата от 1 200 лв., представляваща дължима държавна такса за производството и сумата от 178, 19 лв. разноски от бюджета на съда.

Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника, на основание чл.78, ал.3, вр. ал.8 ГПК, сумата от 895, 64 лв. разноски по делото, съобразно отхвърлената част от исквете.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА, ЕИК да заплати на КР. Г. КР., ЕГН *****, на основание чл.200 КТ, сумата от **30 000** лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди – болки и страдания, настъпили в причинна връзка с реализирана на 20.02.2021 г. трудова злополука, ведно със законната лихва от 20.02.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, като

ОТХВЪРЛЯ иска за обезщетение за неимуществени вреди за сумата над **30 000** лв. до пълния предявен размер от **100 000** лв., и иска за сумата от **1 014, 02** лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди.

ОСЪЖДА, ЕИК да заплати по сметка на СРС, на основание чл.78, ал.6 ГПК, сумата от **1 200** лв. държавна такса за производството и сумата от **178, 19** лв. разноси от бюджета на съда.

ОСЪЖДА, ЕИК да заплати на адв. Борис Акалиев, на основание чл.38, ал.2 ЗА, сумата от **1 054, 39** лв. адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна защита.

ОСЪЖДА КР. Г. КР., ЕГН ***** да заплати на, ЕИК, на основание чл.78, ал.3, вр. ал.8 ГПК сумата от **895, 64** лв. разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от съобщаването му чрез връчване на препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____